

Lijst van vragen over HGIS-jaarverslag

Kamerstuknummer : 31471-1

Vragen aan : Ministers van Buitenlandse Zaken en voor
Ontwikkelingssamenwerking

Commissie : Buitenlandse Zaken

Griffier : Van Toor

Vraag 1

Bent u bereid in volgende jaarverslagen het gebruik van het woord 'duurzaam' drastisch en duurzaam naar beneden bij te stellen?

Antwoord

Het kabinet zet zich in voor een duurzame leefomgeving en dit vormt ook binnen internationale samenwerking een belangrijke doelstelling. Mondiale ontwikkelingen en lange termijn uitdagingen als klimaatverandering, schaarste aan energie en water en stijgende wereldvoedselprijzen vergen onze aandacht en actie om de duurzaamheid van sociaal-economische ontwikkeling te waarborgen. Duurzame ontwikkeling is van cruciaal belang, met name voor kwetsbare groepen in ontwikkelingslanden die voor hun basisbehoeften direct afhankelijk zijn van natuurlijke hulpbronnen. In volgende HGIS-jaarverslagen zal daarom eveneens worden ingegaan wat er op het gebied van duurzame ontwikkeling is gerealiseerd.

Vraag 2

Bent u bereid Nederland terug te trekken uit het Europese Ontwikkelingsfonds (EOF), waaraan de Nederlandse belastingbetaler in 2007 circa 150 miljoen euro kwijt was? Zo neen, waarom niet?

Antwoord

Neen, de regering ziet daartoe geen enkele aanleiding. Ontwikkelingshulp, vormgegeven vanuit het EOF, maakt onderdeel uit van het Cotonou Verdrag. Dit verdrag van de EU met 78 ontwikkelingslanden in Afrika, Caraïben en Stille Oceaan (ACS) loopt door tot 2020. Het EOF is een belangrijk instrument voor armoedebestrijding in de ACS-landen, waarbij de inzet van de middelen vooral is gericht op verbeteringen in de sociale infrastructuur (o.a. onderwijs, gezondheidszorg), fysieke infrastructuur (o.a. rurale wegen, energie) en landbouw/voedsel. Het beheer en de uitvoering van het EOF is de afgelopen jaren verder verbeterd. De regering wijst er tenslotte op dat de Tweede Kamer in juli 2007 eensgezind heeft ingestemd met de ratificatie van het aangepaste Cotonou Verdrag en het Intern Akkoord over de financiering van het EOF voor de periode 2008-2013.

Vraag 3

Wat is uw definitie van duurzaamheid?

Antwoord

Duurzaamheid wordt gedefinieerd als een evenwichtige balans tussen economische, sociale en ecologische factoren. Duurzame ontwikkeling houdt rekening met ontwikkelingen op lange termijn en de gevolgen van ons handelen daarop. De toenemende druk op biodiversiteit vormt een mondiale bedreiging. Alleen een lange-termijnbeleid dat naast economische belangen, ook aandacht heeft voor de sociale en ecologische dimensie van ontwikkeling, zal kunnen resulteren in een rechtvaardige samenleving die een verdere degradatie van ecosystemen zal kunnen keren.

In relatie tot energievoorziening wordt duurzaamheid gedefinieerd als gebruik makend van hernieuwbare bronnen.

Vraag 4

Wilt u onmiddellijk ophouden met alle projecten die gericht zijn op ondersteuning van duurzame productie van biomassa en CO2-reductie? Zo neen, waarom niet?

Antwoord

Neen. Nederland zet in op de verduurzaming van de productie van biobrandstoffen en een versterkte internationale samenwerking op dit terrein. Duurzaam geproduceerde biobrandstoffen dragen bij aan CO2-reductie, hetgeen een doelstelling is van het Nederlandse klimaatbeleid. Ontwikkelingslanden worden gesteund bij het voorkomen van mogelijke negatieve effecten van het gebruik van biomassa op de voedselvoorziening, de positie van armen en biodiversiteit. Het kabinet werkt aan de toepassing van duurzaamheidscriteria en aan de vastlegging hiervan op Europees en mondiaal niveau.

Vraag 5

Zijn er resultaten bekend uit de nieuwe monitoringsprotocollen in het MFS? Zo nee, waarom niet? Zo ja, zijn deze resultaten positief, negatief of neutraal?

Antwoord

Nee,

Het MFS is op 1 januari 2007 van start gegaan. In totaal ontvangen 59 organisaties MFS financiering in de periode 2007-2010. Met ingang van 1 januari 2007 ontvangen 39 organisaties subsidie; de overige organisaties starten in 2008 of 2009. De eerste rapportages van MFS organisaties over het jaar 2007 zijn 30 april jl. ingediend. Deze rapportages worden momenteel per organisatie beoordeeld. Hierdoor is het op dit moment nog niet mogelijk om een analyse te geven van de resultaten uit de nieuwe monitoringsprotocollen.

Vraag 6

Kunt u een overzicht geven van de uitgaven die vanuit het BZ-gedeelte van de internationale culturele samenwerking zijn gedaan sinds het moment dat dit BZ-gedeelte is losgekoppeld van het OCW-gedeelte? Welke uitgaven zijn in dat kader waarvoor besteed?

Antwoord

In 2007 was het HGIS-budget nog geheel bestemd voor de uitvoering van de HGIS-C subsidieregeling. Vanaf 2008 vindt de financiële ontvlechting tussen beide ministeries plaats zoals aangekondigd in de nota "Koers Kiezen". Er werd dus nog geen onderscheid gemaakt tussen BZ en OCW deel.

Vraag 7

Wat is de totale besteding geweest voor draagvlakactiviteiten voor het buitenlandbeleid vanuit HGIS? Kunt u een schatting geven hoeveel mensen hiermee zijn bereikt?

Antwoord

De totale besteding vanuit HGIS voor draagvlakactiviteiten in 2007 was € 71.4 miljoen. Dit betreft zowel activiteiten in Nederland als in het buitenland. Het is niet mogelijk een exacte schatting te geven hoeveel mensen concreet hiermee zijn bereikt. Het bereik hangt immers sterk af van het middel dat is ingezet. Zo trok een TV-serie over consulaire dienstverlening gemiddeld 300.000 kijkers per uitzending, terwijl met een lezingencyclus 200 á 300 mensen op een avond werden bereikt. Alle activiteiten bij elkaar opgeteld resulteerden zeker in miljoenen contactmomenten.

Om inzicht te krijgen in de effecten van de draagvlakactiviteiten worden frequent onderzoeken uitgevoerd. Hiervoor zij verwezen naar het antwoord op vraag 3 (kamerstuk 31444V-3).

Vraag 8

Wat is de reden van de onderbesteding op artikel 1.3 Internationale Juridische instellingen

Antwoord

De oorzaak hiervan ligt vooral bij enkele grote uitgaven die zijn uitgesteld tot 2008. Het gaat om de kosten voor de verbouwing van de panden voor tijdelijke huisvesting van het Internationaal Strafhof en de kosten die samenhangen met de nieuwbouw van het Internationaal Strafhof. Daarnaast viel de bouw van de nieuwe rechtszaal goedkoper uit. Ook een wijziging in het uitgaventempo voor de nieuwbouw van EUROPOL leidde tot minder uitgaven in 2007.

Vraag 9

Wat is de reden van de bijstelling naar beneden van de bijdrage aan het Europees Ontwikkelingsfonds?

Antwoord

De Europese Commissie verstrekt voorafgaand aan een begrotingsjaar een raming van de hoeveelheid middelen die zij van de lidstaten op jaarbasis zal opvragen voor het Europees Ontwikkelingsfonds. Vervolgens vraagt de Commissie drie keer per jaar om het storten van middelen die zij daadwerkelijk uitgeeft in de betreffende periode. Deze constructie is afgesproken om te voorkomen dat de Commissie in Brussel EOF-bijdragen van lidstaten in kas houdt die ze nog niet kan inzetten. In de loop van 2007 bleek dat de inschatting die de Commissie vooraf had gemaakt te hoog was. Daarom heeft de Commissie uiteindelijk lagere bijdragen van de lidstaten gevraagd. Voor de totale Nederlandse bijdrage aan het EOF zal dit uiteindelijk geen effect hebben; de Commissie zal deze middelen op een later tijdstip alsnog opvragen.

Vraag 10

Kunt u meer informatie geven over de wijze waarop in 2007 303,8 miljoen euro aan HGIS-geld is besteed aan de uitvoering van crisisbeheersingsoperaties (nadere specificatie)? Waaraan is binnen dat budget de 5,2 miljoen ODA besteed?

Antwoord

De 303,8 miljoen euro aan HGIS-geld staat op de begroting van Defensie en is hoofdzakelijk besteed aan ISAF stage III (247 miljoen euro), EUFOR Althea (14 miljoen euro), UNIFIL (9 miljoen euro), CRO/EU contributies (12 miljoen euro) en overige operaties (5 miljoen euro). Binnen dit budget kwalificeert volgens de OESO/DAC richtlijnen 5,2 miljoen euro als ODA. Het betreft de kosten van de *Provincial Reconstruction Teams* in Afghanistan die activiteiten uitvoeren gericht op wederopbouw (4,2 miljoen euro) en de kosten van de EU-politiemissie in Bosnie-Herzegovina (0,3 miljoen) en diverse politiemissies (0,7 miljoen euro).

Vraag 11

Kunt u toelichten wat de reden is van het verschil tussen begroting en werkelijke besteding voor het uitvoeren van crisisbeheersingsoperaties? Was deze overschrijding te voorspellen? Zo nee, waarom niet? Kunt u deze overschrijding per operaties uitsplitsen?

Antwoord

De daadwerkelijke uitgaven in 2007 ten laste van beleidsartikel 20 'Uitvoeren crisisbeheersingsoperaties' op de begroting van Defensie bedroegen 303,8 miljoen euro. De begroting voor 2007 was vastgesteld op 195,5 miljoen euro. Het verschil van 108,3 miljoen euro wordt voornamelijk veroorzaakt door de hogere uitgaven voor de operatie ISAF/Stage III (98 miljoen euro). Verder worden de hoger dan geraamde kosten met name veroorzaakt door Unifil Libanon (9 miljoen die geen deel uitmaakte van de raming) en een stijging in de contributies voor de NATO *Crisis Response Operations* (CRO) en EU-operaties (6,5 miljoen).

De hogere additionele uitgaven voor ISAF III (98 miljoen euro) zijn bij Voorjaars- en Najaarsnota uiteengezet en toegelicht, ook samenvattend in het Defensie jaarverslag 2007.

De overschrijdingen voor ISAF III hangen samen met operationele beslissingen (personeel, voeding, transport) en verandering in omstandigheden (in het geval van materiële kosten en munitie). Deze waren niet te voorspellen op het moment dat de HGIS nota 2007 werd geschreven in de zomer van 2006. Voor de operatie van Unifil Libanon geldt dat het kabinet pas in september 2006 hiertoe besloten heeft en de bijdrage aan de CRO/EU-contributies nam toe als gevolg van een toegenomen aantal operaties (onder andere EUFOR en EU-missie in Tsjaad).

Vraag 12

Kunt u aangeven wat de reden is dat de EKI-kwijtschelding lager uitvalt dan begroot?

Antwoord

Besluitvorming over schuldkwijtschelding, die meestal in multilateraal verband (Club van Parijs) wordt genomen, vindt doorgaans plaats op basis van een zogenaamde schuldhoudbaarheidsanalyse, en de voortgang in een programmarelatie met het IMF en samenwerking met de Wereldbank en andere samenwerkingspartners. Schuldkwijtschelding vindt tevens vaak plaats in het kader van het Heavily indebted Poor Countries (HIPC) initiatief, waarbij ook weer specifieke voorwaarden worden gesteld. Doel van al deze voorwaarden is het duurzaam houdbaar maken van de schulden van een bepaald ontwikkelingsland.

De kosten die gemoeid zijn met schuldkwijtschelding worden op basis van ramingen in de OS-begroting opgenomen. Het is echter moeilijk te voorspellen wanneer een land zal hebben voldaan aan alle voorwaarden die aan schuldverlichting, en in het bijzonder aan HIPC schuldverlichting, worden gesteld. Hierdoor kan het voorkomen dat de ramingen naar beneden (of naar boven) moeten worden bijgesteld. In 2007 is met name sprake geweest van neerwaartse aanpassingen, vanwege vertraagde kwijtscheldingen aan DRC en Liberia.

Vraag 13

Is met de ODA-prestatie in 2007 van 0,81 % daadwerkelijk de ODA-prestatie van 2004 (0,73%) vanwege de terugbetaling van schulden door India) gecompenseerd? Is de gemiddelde ODA-prestatie over de periode 2004-2007 nu daadwerkelijk 0,8 %? Zo nee, waarom niet? En wat is de gemiddelde ODA-prestatie?

Antwoord

In 2004 loste India in een keer zijn totale bilaterale OS-schuld aan Nederland af. Het ging daarbij om leningen die in het verleden als ODA werden verstrekt. Aflossing van ODA-leningen telt voor de berekening van de netto ODA-prestatie als negatieve ODA. Bij de vaststelling van het OS-budget voor 2004 was alleen rekening gehouden met de reguliere aflossing voor dat jaar. Het OS-budget is volledig gecompenseerd voor de extra aflossing door India van EUR 317 miljoen. Het OS-budget werd dan ook opgehoogd met EUR 106 miljoen in resp. 2005 en 2006 en EUR 105 miljoen in 2007. De gemiddelde ODA-prestatie over de periode 2004-2007 is 0,793% van het BNP. In euro's is het budget voor ontwikkelingssamenwerking volledig gecompenseerd. Alleen door het zogeheten 'noemereffect' vanwege een hoger dan voorzien BNP is de compensatie in termen van ODA-prestatie uitgedrukt in procenten van het BNP marginaal lager.

Vraag 14

Kunt u aangeven wat de reden is van de gestegen bijdrage aan IDA en regionale ontwikkelingsbanken?

Antwoord

De stijging van de uitgaven aan IDA en de regionale ontwikkelingsfondsen in 2007 zijn het gevolg van aanpassingen in de verzilveringschema's van reeds aangepane middelenaanvullingen. De omvang van de jaarlijkse bijdrage wordt mede bepaald in het licht van de beschikbaarheid van middelen.